

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 48 K
Félévre 24 K
Negyedévre 12 K
Egy hónapra 4 K
Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zépelva-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

**MEGJELENIK MINDEN NAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.**

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 96. szám.

Péntek, április 26.

Wekerle és Tisza a megegyezés mellett. Ujra előtérben a megegyezés.

Wekerle a jövődi miniszterelnöke.

Budapest, április 26. A politikai helyzet mára váratlanul teljesen felborult. Sztérenyi József holnap Bécsbe utazik, holnapután megjelenik a király előtt, aki jelenleg a fronton tartózkodik.

Jelenteni fogja az uralkodónak, hogy megpróbálkozott megegyezést létesíteni a választójogban, de miután ez nem sikerült, kénytelen a mandátumot visszaadni. Ajánlani fogja, hogy az uralkodó Wekerlével próbálja meg a kibontakozást.

Wekerle mai képviselőházi programmszerű beszéde a munkapártnál is és az alkotmánypárt nagy részénél is tetszéssel találkozott. Az óváció már a jövődi miniszterelnökének szólott.

Bécs, április 26. Serényi Béla gróf ma reggel ideérkezett, délelőtt a királynál kihallgatáson jelent meg és beszámolt a tegnapi nap eseményeiről.

Az uralkodó felajánlotta Serényi Bélának a miniszterelnökséget, Serényi azonban kitért a megbízatás elől és maga helyett Wekerlét ajánlotta.

Sztérenyi és Windischgrätz ma szintén Bécsbe utaznak.

Politikai körök szerint a király valószínűleg több politikust fog kihallgatáson fogadni.

**Sztérenyi vállalkozásának siker-
telenségéről.**

Budapest, április 26. A képviselőház tegnapi ülése után Sztérenyi József a kereskedelemügyi miniszteri-
umban fogadta az újságírókat, akiknek kijelentette, hogy próbálkozása nem sikerült, azt azonban, hogy teljesen kudarcot vallott volna, még nem mondhatja, mert ez attól függ, hogyan dönt az uralkodó, akinek kimerítően referálni fog.

Bomlás az alkotmánypártban.

Budapest, apr. 26. Zichy János és Serényi Béla grófok híveikkel tegnap este az Országos Kaszinóban ismét összegyűltek. Az alkotmánypártiak és pártonkívüliek közül sokan vettek részt ezen az összejövetelen és állást foglaltak Andrassy terrorizáló politikája ellen és a megegyezés mellett.

Wekerlét, ha ő jöme, nemcsak a munkapárt, hanem az alkotmánypárt nagy része is támogatná. Wekerle esetleg új pártot alakítana az alkotmánypárt egy részéből.

Budapest, apr. 26. Az alkotmánypártból 64-en vannak a megegyezés mellett és ezek a legközelebbi napokban értekezletre akarják összehívni a pártot, hogy ott döntést provokáljanak. Vagy elfogadják a megegyezésre irányuló határozati javaslatot, vagy kilépnek a pártból.

A képviselőház ülése.

Budapest, apr. 26. A képviselőház tegnapi ülésén az indennitási vita során Wekerle Sándor miniszterelnök Polónyi Gézának válaszolva nagy-

jelentőségű nyilatkozatot tett a kormányválság okáról és előzményeiről. Helyreigazította a téves beállításokat és világosan megjelölte saját álláspontját. Előadta, hogy Tisza Istvánnal és párthíveivel folytatott bizalmas megbeszéléseken kijelentette, hogy a választójogban hajlandó újabb engedményekre, de nem a javaslat lényegét érintőleg. Meg van győződve, hogy az ellentétek nem voltak olyanok, hogy némi jóakarral nem lehetett volna azokat kiegyenlíteni. A javaslat lényegén nem tulmenő engedményeket az ország érdekében ma is, habár nem szándékozik az ügyek vezetését átvenni, teljes erővel támogatni fogja, mert egész politikai életünk és külső helyzetünk megköveteli a közös erőfeszítést, gazdasági törekvéseink gyors és hatásos fejlődése megköveteli a megértést és legvilágosabb érdekeinket kockáztatjuk, ha ez a megértés létre nem jön. Őt elvei kötik a jövőre nézve is, de nem hajlandó minden betűhöz ragaszkodni. A kabinetnek ily értelemben személyesen le nem kötött tagjai legjobb meggyőződésük szerint kereshetik a főelvek megóvása mellett a megértés útját, a király pedig semmi irányban sincs lekötve, mert óránézve a nemzeti érdekek megóvása mellett a választójog kiterjesztésének magasabb irányelvei mérvadóak.

Az alkotmánypárt nagy része és a munkapárt is zajos helyesléssel fogadta Wekerle emelkedett hangú nyilatkozatát, aki ezzel a beszédével újra főlényes realpolitikusként bizonyult, amilyenre az országnak ma nagyobb szüksége van, mint valaha.

Wekerle után Fényes László beszélt és élesen támadja Vázsonyit, aki

saját érdekeit toltá előtérbe. Szerinte meg kell bélyegezni az olyan kormányzati rendszert, amelyet Vázsonyi léptetett életbe, aki cézár és fejedelem akart lenni.

Két órakor a vitát megszakították, négy órakor az ülés újra megnyitása után Fényes László folytatja beszédét. Arra kéri a kormányt, gondoskodjék vetőmag biztosításáról és a szigorú rekvirálásokról megszüntetéséről.

Jánossy Zoltán szólalt fel Fényes László után és kijelenti, hogy az indennitást nem szavazza meg olyan kormánynak, amely elakarja sikkasztani a választójogot. Ezután szociális kérdésekről beszélt.

Utána Apponyi Albert gróf szólalt fel és konstalálja, hogy a választójog máris különböző felfogások kompromisszumának eredménye. Nem vagyok abban a helyzetben — mondotta Apponyi — hogy osszam a miniszterelnök nézetét, aki szerint a mai ellentétek nem olyan áthidalhatatlanok, hogy ne lehetne megegyezni. Ha ez így állna akkor a kormány nem határozta volna el lemondását. A jelen körülmények között a választójog nagyon nehéz, de ismerem más erkölcsi lehetetlenséget is. A parlamenti többség, amely ma már nem a nemzet többségi képviselője, nem helyezheti kilátásba támogatását olyan kormánynak, amely a megegyezésben a határokon túlmenni akarna. Nem szabad, hogy a népben az a meggyőződés keletkezhesse, hogy minden megállapodás reánézve becsapással végződik. Olyan választójogot tart szükségesnek, amely az országban békét teremt. Hogy ebben a képviselőházban békét teremthet egy más választójog is azt elhiszi, de hogy az országban békét teremtene, nem hiszi.

Tisza István gróf konstalálja, hogy Apponyi mostani szavai politikai múltjával ellentétben állanak. Apponyi szeptemberben megpróbálta enyhíteni az erkölcsi lehetetlenségről mondott szavait, de nekünk rá kellett olvasnunk saját szavait. Konstalálja, hogy az alkotmányos tényezők felfogása szerint kiegyenlíthetetlen ellentétek nem állanak fenn. Keresni kell a megegyezést, amint Wekerle mondotta és meg is lehet csinálni. Rettenetes felelősséget vállalnak magukra azok, akik ezt megakadályozzák.

Pop Csicsó István román sérelmeket sorol fel, az indennitást nem fogadja el, amire a vitát megszakítják.

Szász Pál, a mentelmi bizottság előadója ismertette Baross János és Hámori László mentelmi ügyét. A képviselőház kimondotta Hámori ügyére a sürgősséget.

Sikeres tengeri harcok az Otrantó-szorosban.

Budapest, ápr. 26. A sajtószállásról jelentik a Távirati Irodának: Huszonharmadikára virradóra tengeri haderőink az Otrantó-szorosban előretörve, Valona előtt ellenséges torpedórombolókat találtak és ezeket meg-támadták.

Rövid tüzharc után a kikötőből túlsúlyban levő egységek avatkoztak a harcba. Minthogy előretörésünkkel a kívánt célt elértük, az ütközetet megszakítottuk. Egy ellenséges romboló súlyosan megrongálódva mozdulatlan maradt. A mi egységeink veszteséget vagy sérülést nem szenvedtek.

Angol jelentés a zeebrüggei támadásról.

London, április 26. Reutter jelentés. A zeebrüggei csatorna két elsüllyesztett cirkáló által el van zárva. A zsilipeket légberopítottuk. Egy német rombolót megtorpedóztunk, egy másikat nekifutással elsüllyesztettünk, egy harmadikat pedig partraszállott osztagaink elpusztítottak. A mólón lévő összes ágyukat és raktárakat, a mólót a parttal összekötő alagutat elpusztítottuk. Partraszállott csapataink a kikötőben levő német rombolót lefegyverezték, a menekülni akaró rombolót nekirohanással kettészeltük. A mólón a rejtekeikből előjövő németeket levertek. Csapatunk távozásakor a mólón angol lobogó lengett.

Az osztrák parlamenti válság.

Bécs, ápr. 26. Az osztrák parlamenti válság elintézése meglepetéssel végződött. A Seidler-kormány marad, miután az urakháza alkotmány és közeppártja kijelentette háromórás tanácskozás után, hogy nincsenek bizalmatlansággal a kabinettel szemben. Erre a képviselőház német pártjai kijelentették, hogy nemzeti követeléseiket, szabad kezet fenntartva, egyelőre felfüggesztik.

A román béke.

Bécs, ápr. 26. Kühlmann holnap ideérkezik és Burián külügy-miniszterrel Bukarestbe utazik.

A gazdasági ellentéteket Németország és a monarchia, másrészt Törökország és Bulgária között végleg elsimították, így teljes egyetértésben aláírhatják a román békét.

Az entente sürgeti a japán segítséget.

Berlin, ápr. 26. A „Kölnische Zeitung” jelenti, hogy Londonban fordulat állott be a japán beavatkozást illetően. Az angol és francia kormányok most már úgy vélik, hogy a japán segítség sürgősen szükségessé vált.

A mai tőzsde.

Budapest, ápr. 25. Magyar Hítel 1233, Osztrák Hítel 904, Jelzálogbank 613, Magyar Bank 878, Agrárbank 925, Fabank 906, Közuti 830, Urikányi 770, Salgótarjáni 1085, Schlick 556.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, április 25.

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-téri eseményekről:

Albániában a legutóbbi napokban francia előretöréseket visszavertünk.

Délnyugaton nincs ujság.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, április 25.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

A Lys menti csataterén a franciáknak a vleugelhőcki magaslat ellen intézett erős ellentámadását az ellenség súlyos veszteségei mellett megbiúsítottuk. Helyi küzdelem folyt Bethunetől északnyugatra Festhubertnél és a Scarpe mindkét oldalán.

A Sommetól délre az angolokat és franciákat Villersbretoluse mellett és attól délre megtámadtuk, néhány csapat küzdelemben egyengette magának az utat. Gyalogságunk az ellenség géppuskafészkéin áthatoltak, páncélos kocsik hathatósan támogatták.

Glanghard helyiséget, amelyért sokszor folyt a küzdelem, elfoglaltuk.

Az Avre nyugati partján vonalainkat a Casteltól északnyugatra fekvő magaslatokig toltuk előre.

Az ellenség az egész nap folyamán a harcmezőn készenlében levő és a hátulról előretört segélycsapataival heves ellentámadásokat intézett, amelyek véresen összeomlottak.

A meghódított területen az új folyamán elkeseredett küzdelem folyt.

Kétezernél több fogoly maradt kezünkön, négy ágyut és számos géppuskát zsákmányoltunk.

A többi harctéren nincs ujság.

Ludendorff.

Elkészült az új termésrendelet.

Felemelik a fejadagot. — Nem lesz szabadvásárlás. — Vasárlási igazolványt még a miniszter sem állíthat ki. — A cséplőgépből kihulló mag már közszükségleti célokra igénybe vétetik. — A község lakói a községen termelt gabonából a Haditermény bizományosainál beszerezhetik évi szükségletüket.

— Budapesti munkatársunktól. —

Budapest, április 27.

Az Országos Közélelmezési Hivatalban hetek óta készül már az új termésrendelet. A rendelet tervezetét *Bud* János miniszteri tanácsos osztálya készíti és úgy tudom, hogy az elkészült tervezet ezidőig a különböző miniszteriumokban van tárgyalás alatt. A földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszteriumok teszik meg meg észrevételeiket a javaslatról, azután a tervezet minisztertanács elé kerül, de lényegesebb változáson már nem igen megy keresztül. Valószínű, hogy az új kormány egyik legelső feladata lesz kibocsájtani e fontos rendeletet, amely az eddigi intézkedésektől sok tekintetben különbözik.

Az új rendelet lényege szintén az, hogy a *ermést már a cséplésnél zár alá veszik*, de ezáltal ez a zár alá vétel sokkal szigorúbb lesz és a rendelet egyes intézkedései módot nyújtanak a hatóságnak arra, hogy a legszigorúbb ellenőrzést gyakorolják. Kimondja a rendelet, hogy a *cséplőgépből kihulló mag már közszükségleti célokra igénybe vétetik* és kötelezi a cséplőgéptulajdonosokat arra, hogy időről-időre ők is pontosan jelentsek be a községi előjáróságoknak, hogy mely gazda részére, milyen mennyiségű gabonát csépeltek.

Szabad vásárlás nem lesz. A termelőnél senki nem vásárolhat. A rendelet határozottan kimondja, hogy még a közélelmezési miniszterium sem állíthat ki vásárlási igazolványt. Erre az intézkedésre azért van szükség, hogy megakadályozzák a múlt évihez hasonló visszaéléseket. Ellenben megengedi a rendelet azt, hogy a *község területén termelt gabonából a község ellátatlan lakosai egész évi szükségletüket megvásárolhassák, de e szükségletet nem a termelőnél szerezhetik be, hanem a Haditermény bizományosainál.* Tehát az ilyen szükségleteket a Haditerménytől már átvett mennyiségekből fedezik. Ez az intézkedés egyrészt lehetővé teszi a legteljesebb ellenőrzést, másrészt azonban megakadályozza azt, hogy az ellátatlan fogyasztók a maximális árnál többet fizessenek a gabonáért.

Új intézkedése a rendeletnek az a rész, amely megengedi, hogy azon községek, ahol a lakosság szükségletének ellátására elegendő gabona termelt, beszerezhessék a szükségletet ama ellátatlanok részére is, akik nincsenek olyan anyagi helyzetben, hogy egész évi szükségletüket egyszerre megvásárolhassák. *A községek előlegezhetik ilyen esetben a vételárát, a megvásárolt gabonát raktárakban helyezik el és a kezelésért egy százalék jutalékot számíthatnak.*

Mindeme intézkedések azonban csak a község területén lakó fogyasztókra és a község területén termelt gabonára vonatkoznak. Még ugyanegy törvényhatóság területén belül sem lehet más községbe menni vásárolni. Ez alól kivétel nincs.

Az új rendelet megváltoztatja a fejadagokat is és ugyanazokat a fejkvótákat lépteti életbe, amelyek 1916. augusztusában érvényben voltak.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Szombaton, április hó 27-én, két előadás: 6 és 9 óra.

Vasárnap, április hó 28-án négy előadás: 3, 5, 7 és 9 óra.

Fenyvesi Emil legszenzációsabb alkotása!

Minden ízében nagystílusú és művészi mozgókép!

DR. LAUFFEN.

Egy orvos tragédiája 4 felvonásban.

Írta: Dr. Molnár Jenő. Rendezte: Wilhelm Károly.

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradaczi-ut)
TELEFONSZÁM 312.

Szombat, április 27-én.

NIRVANA.

Egy indiai történet 3 felvonásban.

A MUSTOHA GYERMEK.

Dráma 3 részben. Főszereplő: Dorrit Weixler.

Előadások kezdete: 7 és 9 óraker.

Vasárnap, április 28-án.

Gyehenna tüze.

Dráma 3 részben. Főszereplő: Franciska Bertin.

Az ismeretlen.

Dráma 3 részben. Főszereplő: Olaf Föns.

Négy előadás: 3, 5, 7 és 9 óraker.

E szerint a havonként igényelhető lisztmennyiség.

mindenki részére	7-20 kg
őstermelő férfimunkásoknál	12—
őstermelő nőimunkásoknál	10-50
őstermelő gyermekekénél	9—
ipari férfimunkásoknál	10-50
ipari nőimunkásoknál	9—
az utóbbiak hozzátartozóinál	8-40

Az új rendelet abban is lényegesen eltér a régi rendelkezésektől, hogy ezuttal a rendelet magában foglalja a termésre vonatkozó összes intézkedéseket és külön rendelkezések nem történtek semmiféle irányban. E rendelet magában foglalja a tavalyi termés zár alá vételéről szóló 2192. M. E., a tengeri vásárlásáról szóló 3443. M. E., a házi és gazdasági szükségletéről szóló 67700. F. M., az átvételi bizottságok működéséről szóló 100.000. számú rendeleteket, a rendelet szövege könnyen megérthető és világos, egyszerű stílusban készült és nincsenek benne félreérthető kifejezések.

Külön intézkedés szól majd az átvételi bizottságokról, amelyek röviddel a cséplés után megkezdik már működésüket. Megengedi a rendelet, hogy azok a gazdák, akiknek augusztus 16-ika előtt szükségük van már az új termésből származó gabonára és bizonyos mennyiséget a községi előjáróság engedélye alapján visszatartanak, ez a mennyiség azonban be fog számíttatni az illetők részére visszahagyandó mennyiségbe.

A rendeletet kiegészíti a végrehajtási utasítás, amely több irányban tartalmaz majd intézkedést, az intézkedések közül a legfontosabb kétségtelenül az lesz, amely megengedi, hogy az egyes beszerzési csoportok saját tagjaik évi szükségletét a Haditerménynél beszerezhessek.

Paál Jób.

CLUB-MOZGÓ

a Club-kávéházban. Telefon: 47. sz.

Szombat, 27. Vasárnap, 28.

A soffőr szerepe.

Dráma 3 felvonásban. Főszereplők: DORRIT WEIXLER és JANA TRAUTMANN.

Gyönyörű kísértő műsor.

Az előadásokat elsőrangú cigányzene kíséri.

Helyárak: Páholyülés 1.80, zsálye 1.50, I. hely 1.20, II. hely 1.—, III. hely 60 fillér.

HIREK

Jankó Ágoston székfoglalója az Arany János-társaságban.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

A temesvári Arany János-társaság tegnap délutáni ülésén Jankó Ágoston udv. tanácsos, Torontálvármegye alispánja székfoglaló előadást tartott, amelyet a nagyszámú egybegyűlt hallgatóság igen nagy tetszéssel fogadott és lelkesen ünnepelte a felolvasót.

A felolvasó-ülés a vármegyeháza nagytermében volt d. u. 5 óraker, ahol ez alkalomból nagy és előkelő közönség jött össze. Ott voltak Temesvár társadalmának vezető emberei, közöttük Korossy György főispán, Geml József polgármester, Ferenecz Sándor alispán, Virág Béla dr. trvszéki elnök, Magyary Pál, Kayser Lajos és Pacha Ágost kanonokok és nagyszámú előkelő hölgyközönség.

Az ülés megnyitása után Szentkláray Jenő dr., a társaság elnöke felkérte Jankó Ágoston alispánt felolvasásának megtartására.

Jankó Ágoston minden részletében mélyen átgondolt, nagy tanulmányra valló és úgy aktuális, mint jövőbeli jelentőségénél fogva is végtelen komoly tartalmu felolvasásban ismertette a magyar nép, a magyar paraszt jellembeli sajátosságait: lelki és faji értékét, specifikus egyéniségének összes megnyilvánulásában. Hogy miképen hat a magyar parasztra a világháború, melyben a kitérésétől kezdve mind a mai napig, egyéniségét oly annyira jellemző lelkes, tréfas és dalos kedvvel kitart, remélve, bizakodva. A hadjáratok nehéz szenvedéseit talán a magyar baka türi el leginkább zokszó nélkül, amit a haza irt katonalevelek bizonyítanak leginkább, amelyekben meghatóan és bámulatraméltóan tükröződik öntudatlan is a magyar nép igazi képe. Az itthon maradt gazdálkodó éppúgy türi és szenved a háború okozta nyomorúságot, mint a fronton harcoló katona és ha munkáját elvégzi, mégis meg van a nótázó kedve.

Azután áttér arra, hogy meg kell óvni a magyar nép eredetiségét, meg kell óvni őt a kulturának attól a részétől, mely kivetkőzötteti mivoltából. Természetes, hogy fejleszteni kell a magyar nép művelődését, művészeti értékét, de nem szabad eltérni a nemzeti iránytól. A falu megkívánja ma már, hogy közelebb hozzuk a kulturához, hogy útjait rendezzük, hogy közegészségügyi berendezéseket létesítsünk, azonban nem szabad a falut városiasá tenni, mert ez a magyar nép, a magyar paraszt eredetiségének rovására menne. Nem szabad a magyar parasztot arra bírni, hogy vakon majmolja a nyugati kulturát. Meg kell őt ismertetni ezzel a kulturával, de ezt át kell formálni a magyar jelleghez, úgy, hogy a magyar paraszt magyar gondolkodása és magyar mivolta megmaradjon. Végül rámutatott arra, hogy mennyire szükséges, hogy a magyar nép etnografiáját irodalomban és művészetben ismertessük és ápoljuk.

A felolvasás a jelenvoltagek nagy hatást tett, azt sokszor megszakították tetszésnyilvánításukkal, a végén pedig hosszan megtapsolták, majd a lelkes tüntetés után Szentkláray Jenő elnök méltatta Jankó Ágoston eddigi irodalmi működését és kulturális tevékenységét és átnyújtotta neki az Arany János-társaság tagsági oklevelét.

Jankó Ágoston után Kubán Endre (Kóro Pál) olvasott fel 5 meleghangú lírai verset, amelyek közös címe: *Dalok azokról, akik szívemnek drágák*. A versek közül különösen az *Apám ravatalánál* c. tetszett nagyon a közönségnek, amelyet a versekből előtörő igaz hang és melegség egészen magával ragadott.

Végezetül Sebestyén Mihály színművész olvasta fel Perjessy Lajos főreáliskolai tanár *Versei képek* c. néhány nagyon kedves, humoros dolgozatát, amely a hallgatóságnak szintén nagyon tetszett.

— **Meghívás.** A nagybecskereki patronage egyesületnek mult vasárnapra hirdettet közgyűlése elmaradt, mert a tagok nem jelentek meg az alapszabályok által előírt számban. Ezért a közgyűlés folyó hó 28-án, vasárnap délelőtt 10 óraker tartatik meg a kir. törvényszék I. emelet 55. szám alatt levő tárgyalótermében. A közgyűlésre ez uton hívja meg az egyesület tagjait dr. Kovács Rókus egyesületi elnök.

— **Növendékhangverseny.** Lapunk tegnapi számában hírt adtunk már róla, hogy a nagybecskereki Zenekedvelők Egyletének vezetése alatt álló városi zeneiskola növendékei f. hó április 27-iken a régi esküdtzéki teremben hangversenyt rendeznek.

A hangverseny műsora a következő: 1. „Híven zászlóhoz.” Induló Herczeg Pétertől. Előadja a zenekar. 2. a) „Frühlingstraum.” P. Beaumonttól, négykezes. Zongorán előadja: Bartha Ilus és Pavelka Emmike; b) „Diabelli szonatina”, négykezes. Zongorán előadja: Tolveth Lydi és Tolveth Oszkár. 3. „Nokturne” (C-dúr). Hegedű-szólo Rieding Oszkártól. Előadja Arnold Annuska, zongorán kíséri Lenhard Iluska. 4. a) Tóth: „Gavotte”. Zongora-szólo. Előadja Steinbach Anikó; b) Mendelssohn: „Scherzo”. Zongora-szólo. Előadja Rubin Böske. 5. „Le Souvenir.” Ch. Danelától Hegedű-szólo. Előadja Pillis Kornél, zongorán kíséri Rubin Böske. 6. a) Traikovski: „Barearole”. Zongora-szólo. Előadja Kovács Matild; b) Mendelssohn: „Vadászdal”. Zongora-szólo. Előadja: Székely Emma. 7. „Adoremus.” Melodie Religieuse, Rávina Henriétől. Előadja a zenekar. 8. a) Jensen: „Uti képek”. Zongora-szólo. Előadja Ambrózy Irénke; b) „Rapsodie” Liszt Ferenctől. Zongora-szólo. Előadja Rósa Emmy. 9. „Előre”. Induló Biskuptól. Előadja a zenekar. A zenekart Gilde Vendel zeneiskolai vezető-tanár vezeti. Az intézet zenekarának névsora: I. hegedű: Losonczy István, Pillis Kornél, Ágoston Ede, Losonczy Lehel, Eich János, Kalboreán György. II. hegedű: Székely Géza, Lukinich Béla, Hollaender Antal, Sólyom György. Viola: Salamon Zoltán, Jovanovits Endre. Cello: Hollaender Iván. Gordon: Wehninger Ernő. Fuvola: Hollaender Pál és Chiroi Silvius. Zongora: Kovács Matild. Harmonium: Rósa Emmy és Rubin Böske. A zongoraszmokat Szilágyiné Kokits Elza és Lassitz Ilonka tanárnők növendékei játsszák.

— **Egy család háborús tragédiája.** Kecske-métről jelentik: Egy beteg úri asszony, Pető Mártonné, a hétfőre virradó éjjel lázrohamban fölkel az ágyából, kirohant az utcára, onnan a vasut felé s mielőtt még meggátolhatták volna, a robuszó vonat elé dobta magát, amely darabokra tépte. A szerencsétlen véget ért asszony férje, Pető Márton, a Kecske-méti Néptakarékpénztár főtisztviselője mint hadnagy orosz fogságba jutott, hol nemrégiben meghalt.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Krumenacker Károly rk. bankhivatalnok és Hutter Alma rk. — Czveity Csedomir gk. földműves és Czvetkov Grozdana gk. — Lupu Mátyás gk. ószerész és Mergle Rozina agh. ev.

Születések: Maron Zsuzsanna agh. ev. napsz., leány. — Nesztorov János gk. földm., fiu. — Fridl Ferenc rk. közműves, leány. — Hadácsy János rk. malomépítő, leány. — Dr. Turzai Károly rk. kir. törvsz. bíró, leány. — Lazits Szilárd gk. vasuti fűtő, fiu. — Glang János rk. asztalossegéd, fiu.

Halálozások: Latovlyev Milankó gk. 3 éves, agyhártyalob. — Veréb Jánosné agh. ev. 58 éves, agyguta. — Schwarcz Lipót izr. 59 éves kereskedő, tüdővész. — Ciganyevics Márk gk. 6 éves, tüdőlob. — Joczits Milivoj gk. 5 hónapos, göresök. — Kovács Márton agh. ev. 76 éves napszamos, billentyűk elégtelensége. — Özv. Dollák Henrikné rk. 31 éves, tüdővész. — Özv. Gyukity Gácane gk. 76 éves, aggkór. — Özv. Napholtz Ágostonné rk. 70 éves, aggkór. — Gedei Károly rk. gépész, tüdőtagulás. — Holcz Miklós rk. 16 éves cipészsegéd, szerviszívbj. — Zelkics Mihály gk. 11 éves, tüdőhurut. — Gaál Lajos rk. 18 éves lakatossegéd, tüdővész. — Ambrózy Pál agh. ev. 59 éves, szerviszívbj. — Szepessy Vilma rk. 20 éves irodai gyakornok, tüdővész. — Knezsevics Lyuka gk. 7 éves, kanyaró. — Szloboda István rk. 18 éves napsz., veselob. — Banyacz Mitra gk. 9 éves, diphteria. — Rázsity Manó gk. 64 éves napszamos, önfelakasztás. — Dudás József rk. 9 éves, agyhártyalob. — Kardos Lipót izr. 50 éves földbirtokos, szerviszívbj. — Gaity Mladen gk. 12 éves, kanyaró. — Budó Ferenc rk. 34 éves korcsmáros, szívűdés. —

Gaszner Ágostonné rk. 32 éves, szivhűdés (Typhus.) — Pilkovics Deva gk. 3 éves, h. bélhurut.

— **Táncmulatság.** F. hó 28 ikán, vasárnap este 8 órai kezdettel az Ellner-féle vendéglő helyiségeiben jótékony célú táncmulatság lesz, amelynek jövedelmét a nagybecskereki szociális misszió céljaira juttatják. A rendezőség élén Mrksits Károlyval az est sikere érdekében mindent megtesz és így a táncestély előrelátólag fényesen sikerül.

— **Adomány.** Rezsőháza közég lapunk utján 30 koronát küldött a vöröskereszt céljaira az újoncok által rendezett táncvigalom jövedelméből.

— **Koszorúmegváltás.** Kardos Lipót temetése alkalmával koszorúmegváltás, címén a Szentegylet céljaira a következő adományokat vettük: 50-50 koronát dr. Kardos Samu és nejétől, Rosenberg Lázár és nejétől Erdevik, 10-10 koronát Rosenberg Gyula és neje Törökbecse, Kardos Sándor és neje Budapest, Löwy Gyula és neje, Ziegler Davidtól, összesen 140 koronát. Ezen nemes adományokért halás köszönetet mond Mayer Henrik a Szentegylet elnöke.

— **A Moderna Moziban** tegnap este telt ház mellett megismételték Csepreghy Ferenc hallhatatlan népszimfóját „A piros bugyellárás”-t. Ma este 7 órai kezdettel Psylander-film van műsoron „Eljegyzés az autóban” címmel.

SZINHÁZ, ZENE

— **A szini szízen kezdete.** Csakó Vilmos a délvideki színikerület titkárja május 8-ikán érkezik Nagybecskerekre a színiévad előkészítő munkáinak elvégzésére. A titkár bérleti ügyekben a közönségnek naponta rendelkezésére áll d. e. 11-1/2-ig és délután 5-7 óráig a Magyar Király szállóban levő színházi irodában. Az őszi idény összes bérlőinek helyeit fenn tartja és ezért ezúton is felkéri azokat a régi bérlőket, akik helyeikre ez alkalommal nem reflektálnak, hogy ezt a körülményt a titkárnal egy levelező-lapon tudatni sziveskedjenek.

A színtársulat összes tagjai részére butorozott szobákat keresnek, ilyen butorozott lakások bejelenthetők a titkárnál vagy egyelőre Lugoson a színháznál, vagy Nagybecskerekre érkezése után a színházi irodában.

IRODALOM

Almok hegedűjén. Ily címen *Tuba* Károlynak, a neves poétának új verseskötve jelent meg a könyvpiacra. Érdekes, benső melegségtől áthatott poémák sorakoznak a könyvben egymás mellé, művészi ihlettel formált valóságok, amelyekből egy érdekes írói profil és vonalai világognak elő. Emelkedett hang, a szív mélyéből felszárnyaló dalok kapják meg az olvasó érdeklődését, a dalok mindegyike a szerző kivételes talentumáról tesznek tanúságot. Ujszerű gondolatok, új és eredeti köntösben szállnak elének, élénken demonstrálva, hogy az író a poézis rengetegében új csapást vág magának és utján csak a saját lelke lángolását, saját költői én-je sugárzását látja. A sok hamis hangú csalogány, zagyva koncertjében jól eső érzéssel halljuk ezt a tiszta csengésű tenort, amelyben az érzések forrósága rezeg, szárnyalásában magával ragadva egy tartalmas, sugárzó költői lelket. A könyv minden könyvkereskedésben megszerezhető 5 koronáért.

A „Kék könyvek” kiadásában a napokban jelent meg Edgar Allan Poe néhány elbeszélése. A fecsegő szív és más titokzatos történetek címmel. Aig van író, ki oly mélyen belemarkol az emberi szív legrejtettebb titkaiba, az emberi elme titokzatos szövetségébe, mint Edgar Allan Poe. Mindegyik elbeszélés egy-egy mély lélektani rejtély megoldása; az olvasó feszült figyelemmel, visszafojtott lélekzettel követi az író gyakran bizarr, a hétköznapitól erősen eltérő, gondolatmenetét. Gyönyörűséggel követjük az író merész és szokatlannal élénk képzelőerővel megalkotott munkáit. Minden sora lekötő érdeklődésünket és

ha félretesszük a könyvet, további gondolkodásra késztet; még sokáig lelkünkben maradnak a nyert hatások. Emellett a legkomolyabb pszichológiai alapon épültek fel a történetek, a logika szigorú törvényei szerint. Valóban nyereséget jelent a magyar irodalomra ennek a könyvnek a megjelenése, melynek gondos, jó magyarsággal megírt, világos és hű fordítása Altai Margit műve. A 10 ivre terjedő kötet külső kiállítás is harmóniában van a tartalommal; Kürthy György művészi ízlésű borítékrajza díszíti a 4 korona bolti árú könyvet. Kiadója Herczka Árpád.

MEGHIVÓ.

A „Nagybecskereki Központi Szeszfőző Szövetkezet” 1918. évi április 28-án délelőtt 10 órakor Nagybecskereken a „Magyar Király”-szálloda éttermében

alakuló közgyűlést

tart, melyre a már jelentkezett aláíró tagokat és a még jelentkezni szándékozókat meghívja.

Nagybecskerek, 1918. április 25-én.

Az előkészítő-bizottság.

A KÖZGYŰLÉS NAPIRENDJE:

1. A közgyűlési elnök választása.
2. A jelentkezett tagok, illetve aláírók számának, az üzletrészek mennyiségének és a terület holdjainak megállapítása és határozat a szövetkezet megalakítása iránt.
3. Az alapszabályok megállapítása.
4. A megállapított alapszabályok értelmében az igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok megválasztása.
5. A szeszfőző engedélyezése iránti kérvény bejelentése.
6. Esetleges indítványok.

ELADÓ

egy újonnan berendezett kész

Béga-fürdő

120 személy részére, teljes felszereléssel. „Nagy jövő” cím alatt a kiadóhivatalban. 455

Aranyat kap a pincéjéből

ha sampiontermesztéssel foglalkozik. Semmi befektetés nem szükséges. bármely pince, kamra, üres szoba alkalmas. 40-50 korona napi mellékkereset. Gombacsirát kilónként 5 koronáért, öt kilót 20 koronáért használati utasítással küld:

Retek Lajos Cegléd, Gubody-u. 5.

Hirdetmény.

Ópáva községben egy

tégla- és cserépegető körkemence

teljes felszereléssel, a szükséges és számos évre nyersanyag kiaknázásra elegendő területtel, több évre is bérbe adandó.

Közelebbi feltételek megtudhatók: **Araniczky Lyubicánál, Ópáva.**

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.

Deszk község előjárósága a jegyzői teendőkhöz jártas **kisegítő munkatérőt** 1918. évi május 15-től alkalmaz. Nők is pályázhatnak.

445

Előjáróság.

Bérházat

vagy kétszobás lakást keresek augusztus 1-ére.

442

Cím a kiadóban.

|| Csak

Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona és Eau de Fleurs illatokat használjunk

a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyártmányából, mert

felülmul minden külföldi gyártmányt.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ABERT KÖZÖL A „TORONTAI” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA

Nyomdásztanoncok

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fu betűszóval azonnali felvételtik

lapunk nyomdájában.